

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/65/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114200479
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114200479.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Mareka Košča v právnej veci navrhovateľky : E. U., nar. XX.XX.XXXX, proti odporcom: 1. E., so sídlom U. XX, XXX XX T., 2. Y. T., so sídlom Q. XX, XXX XX T., zastúpený: JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, o odvolaní navrhovateľky, odporcu v 1.rade a vedľajšieho účastníka na strane odporcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C/3/2014-186 zo dňa 20.11.2015 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí návrhu voči odporcovi v 2.rade, nepriznaní trov konania odporcovi v 2.rade a vo výroku o trovách konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade navzájom.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o nepriznaní trov konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu 1.stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd 1. stupňa uložil odporcovi v prvom rade povinnosť zaplatiť navrhovateľke 15 091,20 Eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 12 576 Eur za obdobie od 16.7.2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2 515,20 Eura za obdobie od 16.10.2013 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Ďalším výrokom uložil odporcovi v 1.rade povinnosť zaplatiť navrhovateľke 2 436,60 Eura titulom bolestného s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2 436,60 Eura za obdobie od 16.7.2013 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh na náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a zaplatenia úroku z omeškania zamietol.

Ďalším výrokom zamietol návrh voči odporcovi v 2.rade. Následne odporcovi v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 1 051,50 Eura na účet Okresného súdu Prešov, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, náhradu trov konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1. rade navzájom nepriznal, náhradu trov konania odporcovi v 2. rade nepriznal.

Zároveň uložil povinnosť vedľajšiemu účastníkovi nahradiť trovy štátu vo výške 163,72 Eura, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Okresného súdu Prešov.

Právne odôvodnil súd 1.stupňa svoje rozhodnutie ustanovením § 144 ods.1 písmeno o) a § 153 ods.2 zákona č. 245/2008 Z.z. v platnom znení (školský zákon) ustanovením § 6 ods.1,2,3 , zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve, ustanovením § 514 a § 444 Občianskeho zákonníka, ustanovením § 2,3 ods. 1,2,3, § 4 ods.1,2 a § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o odškodnení sťaženia spoločenského uplatnenia a bolestného.

Súd 1. stupňa konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že k úrazu navrhovateľky došlo v priebehu vyučovacieho procesu kedy bolo povinnosťou odporcu v 1. rade zaistiť bezpečnosť a ochranu života a zdravia žiakov. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by odporca v 1. rade porušil predpisy na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia alebo neposkytol poučenie žiakom na začiatku školského roka, no v danom prípade je daná objektívna zodpovednosť školy za úraz, ktorý utrpí žiak v rámci vyučovacieho procesu, respektíve inej akcie organizovanej v rámci vyučovacieho procesu bez ohľadu na jeho zavinenie. V konaní bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľka utrpela predmetný úraz v rámci školskej súťaže, ktorej sa zúčastnila so súhlasom odporcu v 1. rade. Táto skutočnosť je postačujúca pre vznik zodpovednosti odporcu v 1. rade za škodu na zdraví, ktorú utrpela navrhovateľka dňa 19.4.2012 podľa § 144 ods. 1 písm. o/ školského zákona.

Boli preukázané aj ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka, teda to, že k škode došlo na zdraví navrhovateľky a to v súvislosti s účasťou vo vzdelávacom procese organizovanom odporcom v 1. rade. Odporca v 1. rade je právnickou osobou, ktorá má právnu subjektivitu, má teda plnú spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti. Tento záver nepochybne vyplýva zo zriaďovacej listiny odporcu v 1. rade. Taktiež z poistnej zmluvy predloženej v konaní vyplýva že odporca v 1. rade bol poistený u vedľajšieho účastníka na zodpovednosť za škodu, pričom toto poistenie sa vzťahuje aj na škody na zdraví v zmysle bodu 2 písmeno i/ v dodatku číslo 2 k poistnej zmluve. V danom prípade nie je relevantnou skutočnosťou, že poistnú zmluvu uzavrel odporca v 2. rade, nakoľko z tejto je nepochybne zrejmé, že poisteným je odporca v 1. rade ako to vyplýva z prílohy č. 1 uvedeného dodatku k poistnej zmluve a to z bodu 6.

Z uvedeného súd dospel k záveru, že pasívna vecná legitímácia v konaní je daná u odporcu v 1. rade a preto bolo dôvodné vyhovieť návrhu voči nemu.

Odporca v 2. rade nemá danú pasívnu vecnú legitímáciu v konaní, nakoľko ako zriaďovateľ školy konal pri prenesenom výkone štátnej správy. Zriaďovateľ však v danom prípade nenesie zodpovednosť za vznik škody, preto nebolo možné voči nemu žalobe vyhovieť.

V danom prípade sa jedná o škodu na zdraví kedy sa poskytuje jednorazová náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia ako aj bolestné, ktoré vytrpel poškodený. V zmysle citovaných ustanovení Zákona č. 437/2004 Z. z. súd vychádzal pri odškodňovaní bolestného ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia z predložených listinných dôkazov a to lekárskeho posudku zo dňa 1.7.2013 ako aj znaleckého posudku Y. L.. V danom prípade boli značné rozdiely medzi závermi citovaných listinných dôkazov, pričom súd aj po zohľadnení výpovede svedka a to ošetrujúceho lekára navrhovateľky dospel k záveru, že u bolestného je nepochybná diagnóza pretrhnutie predného skríženého väzu, ktorá je obodovaná počtom bodov 80. Pokiaľ sa týka bodového ohodnotenia poranenia menisku, súd vychádzal tiež z počtu bodov 35, ako to ohodnotil Y. L. vo svojom lekárskom posudku. Z položky 173 je zrejmé, že poranenie vnútorného alebo vonkajšieho menisku sa hodnotí v rozmedzí 25 až 35 bodov. V danom prípade nepochybne záleží na stanovisku hodnotiaceho, pričom podľa názoru súdu je dôvodné vychádzať z posudku, ktorý vypracoval lekár, ktorý aj vyšetril poškodeného. Zo spisu vyplynulo, že znalec pribratý v konaní bez vyšetrenia navrhovateľky určil bodové hodnotenie bolestného, pričom aj z výpovede ošetrujúceho lekára, ktorého navštevovala navrhovateľka je zrejmé, že pri menisku nedošlo k poraneniu v okrajovej časti kde je prognóza zhojenia dobrá, ale naopak bolo to v centrálnej časti kedy je tendencia zhoršovania takéhoto poranenia s rizikom následného roztrhnutia meniska v budúcnosti, čo môže viesť k operačnému zákroku. Takýto záver ošetrujúceho lekára, ktorý pri jednotlivých kontrolách prichádzal do styku s pacientom nepochybne odôvodňuje záver, že možno vychádzať z hornej hranice stanovenia bolestného a nepochybne tieto zranenia spôsobovali bolesti navrhovateľky v ľavom kolene ako to vyplýva aj z obsahu listinných dôkazov, či výpovede rodiča, ktorý potvrdil tieto skutočnosti.

Súdu je aj z úradnej činnosti nepochybne známe, že bolestivosť úrazov kĺbov je vysoká, hlavne ak sa jedná o tak komplikovaný a zložitý kĺb ako je kolenný kĺb aj vzhľadom na vek navrhovateľky. Zo spisu bolo nepochybne preukázané, že boli opakovane vykonávané punkcie kolena, čo nepochybne prináša ďalšie bolesti do už aj tak poraneného orgánu, preto súd mal za to, že aj zvýšenie bodového ohodnotenia bolestného pre bolestivý spôsob liečby je dôvodné o 40 bodov, čím činí celkový počet bodov u bolestného 155 bodov. Pri posudzovaní zvýšenia bolestného nemožno nebrať do úvahy aj skutočnosť, že navrhovateľka v dôsledku predchádzaniu vzniku trombózy bola aj vystavená podávaniu injekcií, čo nepochybne spôsobuje tiež značný diskomfort a bolesti pre pacienta.

Pokiaľ sa týka ustálenia bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle zásad bodového hodnotenia bolestného sa podávanie injekcií punkcií a podobne nepovažuje za operačný výkon v prípade, že takýto operačný výkon bol vykonaný. V danom prípade však bolo preukázané, že operačný výkon nebol vykonávaný, čo by bolo samostatným pokladom pre hodnotenie a stanovenie bolestného, no nepochybne takéto úkony, ktoré prinášajú pacientovi bolesť boli vykonávané a preto je dôvodné ich považovať za dôvod pre zvýšenie základného bodového ohodnotenia bolestného.

Pri odškodnení sťaženia spoločenského uplatnenia súd opäť vychádzal z lekárskeho posudku ako aj znaleckého posudku Y. L.. V oboch posudkoch je zhodné, že došlo k obmedzeniu pohyblivosti kolenného kĺbu ľahkého stupňa, čo je obodované počtom bodov 100 ako aj ku jeho kývavosti, no pri lekárskom posudku Y. L. je vyhodnotená kývavosť ľavého kolenného kĺbu s potrebou podporného prístroja ortézy, čo podľa názoru znalca nie je potrebné. Súd po zhodnotení ďalších listinných dôkazov ako aj výpovede svedka - ošetrojúceho lekára má za to, že je dôvodné vychádzať z položky 397 b/, teda kývavosť kolenného kĺbu s potrebou podporného prístroja a teda z položky 300 bodov. Predmetný záver vyplýva zo skutočnosti, že navrhovateľka nepochybne má kývavosť kolena spôsobenú pretrhnutím predného skríženého väzu. Pri takýchto zákrokoch sa ortéza aplikuje po úraze, či po operácii z dôvodu, aby mal pacient koleno v kľude. Po ústupe bolesti a po prebehnutí hojivých procesov je dôležité, aby došlo k posilneniu svalstva, ktoré by nahradilo, respektíve čiastočne nahradilo funkciu predného skríženého väzu. Pri dosiahnutí určitého stavu svalovej sily a zároveň pri dosiahnutí toho, že poškodený má na mysli poranenie svojho kolena, nemusí dochádzať k vyskočeniu kolena pri bežnej aktivite. Podľa názoru súdu pri totálnej ruptúre predného skríženého väzu je nepochybné, že kývavosť kolena je taká, že vyžaduje podporu vo forme ortézy. To ak nejaký jednotlivec je schopný dosiahnuť posilnenie svojich svalových partií tak, aby tieto mu mohli nahradiť funkciu skríženého väzu však neznamena, že sa jedná o stav kedy nie je nutné ortézu užívať. Každopádne to ak v položke sa nachádza potreba ortopedického podporného aparátu neznamena, že tento podporný aparát, teda ortéza musí byť nosený celodenne, 24 hodín. Dennodenné nosenie ortézy by mohlo ochabiť a oslabiť svalstvo v oblasti stehna, ktoré je nutné na nahradenie funkcie väzu, no nemožno o takejto situácii hovoriť tak, že sa jedná len o kývavosť kolenného kĺbu bez potreby ortopedického aparátu. Ak je potrebný ortopedický aparát hoci len sčasti je podľa názoru súdu logické použitie položky 397 b/ - potreba podporného aparátu. To ak aparát sa nenosí stále neznamena, že nie je nutný. Pri hodnotení rozdielov v týchto lekárskejších záveroch súd opäť vychádzal z vedomostí súdu, z úradnej činnosti ohľadom týchto zranení ako aj zo skutočností, že znalec pribratý v konaní nevykonal vyšetrovanie navrhovateľky. Vychádzal len z lekárskejších správ, pričom v takomto prípade podľa názoru súdu je objektívnejším dôkazom dôkaz, ktorý zabezpečil lekár po vyšetrení pacienta.

Pokiaľ sa týka odôvodnenia, na ktoré poukázal znalec pribratý v konaní a ktorý poukazoval na nedostatky vo vedení zdravotnej dokumentácie navrhovateľky súd má za to, že tieto námietky boli jednoznačne a logicky vyvrátené výsluchom ošetrojúceho lekára, ktorý poukázal na to, že buď z dôvodu zlyhania systému zaradzovania lekárskejších správ alebo z dôvodu, že nejakým nedopatrením neboli tieto vyšetrovania zapísané v systéme. Podľa názoru súdu je to logickým vysvetlením aj pri zohľadnení stavu zdravotníctva v súčasnosti. To že ortéza bola uhrádzaná ešte pred úrazom bolo vysvetlené zo strany svedka tým, že tieto ortézy mohli byť na oddelení pre nejakého iného pacienta, ktorý si ich medzičasom nevyzdvihol a boli prednostne dané navrhovateľke po úraze, pričom opäť sa jedná o logické vysvetlenie bežného postupu v zdravotníckych zariadeniach, ktoré disponujú určitými zdravotníckymi pomôckami objednanými pre iných pacientov a ktoré sú v prípade potreby prednostne poskytnuté pacientom, ktorí ich akútnejšie potrebujú ako to bolo v tomto prípade. Súd má zato, že tvrdenia znalca o tom, že ortéza sa musí pravidelne meniť každý rok podľa názoru súdu absentujú akúkoľvek logiku a naozaj pri zachovaní bežnej starostlivosti o tak vysoko odolný materiál je možné takúto ortézu používať dlhodobo aj vzhľadom na spôsob jej užívania, ktorý nevyžaduje dennodenné nosenie.

Pokiaľ sa týka otázky zvýšenia bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na dvojnásobok súd má za to, že je dôvodné zvýšiť toto bodové ohodnotenie dvojnásobne. Nepochybne sa jedná o ťažké zranenie, ktoré v mladom veku vedie k degeneratívnym zmenám v tak dôležitom orgáne akým je koleno ako základný pohybový orgán. Je nepochybné, že navrhovateľka sa nemôže venovať aktívne športu tak ako to robila pred úrazom. Týmto spôsobom je výrazne obmedzená, nakoľko športové vyžitie a aktívne trávenie voľného času je veľmi dôležitým pre kvalitu života, hlavne v mladom veku, teda vo veku v ktorom sa nachádza navrhovateľka. Z výsluchu ošetrojúceho lekára bolo preukázané, že prognóza u navrhovateľky nie je priaznivá. Nestabilita kolena je ťažká a zrejme bude nutný operačný výkon. Ani pri vykonaní operačného výkonu však nie je zdravé koleno opäť zdravým a aj pri vykonaní plastík dochádza k degeneratívnym zmenám v kolennom kĺbe, ktoré môžu v budúcnosti spieť až k výmene kolenného kĺbu. Zároveň je týmto spôsobom navrhovateľka obmedzená aj vo výbere svojho budúceho povolania, kedy určite nemôže vykonávať povolanie, ktoré si vyžadujú stopercentnú fyzickú pripravenosť a vyšší fyzický výkon. Tieto okolnosti podľa názoru súdu dostatočne odôvodňujú zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 100 % ako to vyplýva z citovaného Zákona a to § 10 ods. 4.

Preto súd 1.stupňa považoval za dôvodné zaviazat' odporcu v 1. rade na zaplatenie náhrady škody na zdraví za bolesť vo výške 2 436,60 Eura (155 bodov x 15,72 Eura). V zmysle ustanovenia § 5 citovaného zákona a opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2012 je základná suma za 1 bod vo výške 15,72 Eura. Pri náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia súd 1.stupňa považoval za dôvodné priznať navrhovateľke právo na zaplatenie sumy 12 576 Eur (800 bodov x 15,72 Eura).

Súd 1.stupňa ďalej vysvetlil, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia môže byť zvýšená najviac o 50 % v prípadoch hodných osobitného zreteľa akým je napríklad uznanie invalidity. V danom prípade navrhovateľka žiadala o zvýšenie náhrady o maximálnu sumu 50 %. Súd dospel k záveru na základe okolností prípadu, ako sú vyššie uvedené že je dôvodné túto náhradu zvýšiť. Súd však považoval za dôvodné zvýšenie náhrady o 20 % teda o sumu 2515,20 eura. Dôvodmi hodnými osobitného zreteľa v danom prípade sú nepochybne totožné dôvody, na ktoré súd poukazoval pri zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia v rámci lekárskeho posudku, teda mladý vek v čase úrazu, obmedzenia v športovej pohybovej aktivite, nemožnosť plnohodnotného výberu budúceho povolania ako aj s tým spojených negatívnych vplyvov na maloletú navrhovateľku. Nepochybne bolo preukázané že navrhovateľka nie je úplne vylúčená ohľadom výberu budúceho povolania.

Výrok o priznaní úroku z omeškania odôvodnil súd 1.stupňa tým, že odporca v 1.rade sa dostal do omeškania s plnením svojich peňažných záväzkov počnúc dňom 16.7.2013 s poukazom na predžalobnú výzvu navrhovateľky, na základe ktorej bol vyzvaný odporca na náhradu škody v lehote do 15.7.2013. Nasledujúcim dňom sa dostal odporca v 1. rade do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, pričom výška úroku z omeškania v danom momente činila 8,5 % ročne. Pokiaľ sa týka priznania úroku z omeškania zo sumy mimoriadneho zvýšenia v zmysle § 6 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. súd má za to, že v danom prípade začína plynúť lehota na plnenie až uplynutím troch mesiacov odo dňa podania výzvy a táto uplynula dňa 16.10.2013. Z uvedeného dôvodu súd priznal právo na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 2 515,20 Eura ako mimoriadneho zvýšenia až od 16.10.2013 v rovnakej výške.

Zamietnutie návrhu v prevyšujúcej časti, čo do zaplatenia úroku z omeškania odôvodnil súd 1. stupňa tak, že navrhovateľka uplatnila úrok z omeškania o pol percenta vyšší než stanovuje právny predpis.

Zaplatenie súdneho poplatku odporcom v 1.rade odôvodnil súd 1.stupňa ustanovením § 2 ods. 2 Zákona č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch, nakoľko navrhovateľka bola oslobodená od platenia súdneho poplatku, pričom súd návrhu vyhovel, preto zaviazal neúspešného odporcu v 1. rade na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 6 % z priznanej sumy, čo činí 1 051,50 Eura.

Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľkou a odporcom v 1.rade navzájom odôvodnil súd 1.stupňa tak, že ich nepriznal a to postupom podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval súd 1.stupňa to, že odporca v 1. rade ako školské zariadenie neporušil žiadnu z povinností, ktoré mu ukladá školský zákon s tým, že spôsobený úraz možno pripočítať na úkor bežného rizika pri športe. Vzhľadom na skutočnosť, že odporca v 1.rade je školským zariadením, ktoré disponuje

peňažnými prostriedkami pridelenými mu jeho zriaďovateľom, súd považoval za dôvodné rozhodnúť aby každý z účastníkov niesol svoje trovy konania sám.

Výrok o nepriznaní náhrady trov konania odporcovi v 2.rade súd 1.stupňa odôvodnil s poukazom na jeho stanovisko, že neuplatňuje náhradu trov konania vzhľadom na charakter sporu.

Výrok o povinnosti vedľajšieho účastníka nahradiť trovy štátu vo výške 163,72,- eur odôvodnil súd 1. stupňa s poukazom na skutočnosť, že vedľajší účastník navrhol aby konanie znaleckého dokazovania, ktorého časť vo výške 163,72,-eur bola hrazená štátom , nakoľko sú tu dôvody pre náhradu trov štátom v zmysle § 148 ods. 1 O.s.p. zaviazal na súd 1.stupňa zaplataenie týchto trov štátu vedľajšieho účastníka stojaceho na strane odporcov, čo odôvodňuje aj výsledok konania.

Proti tomuto rozsudku včas podali odvolanie navrhovateľka, odporca v 1.rade i vedľajší účastník na strane odporcov.

Navrhovateľka napadla tretí a šiesty výrok rozsudku, teda výrok ktorým bol zamietnutý návrh v prevyšujúcej časti na náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a výrok, ktorým súd náhradu trov konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade nepriznal. Uviedla, že navrhovateľka, vtedy maloletá, športom žila, bola talentovaná, v súvislosti s prerušením športových aktivít je obmedzená úplne v športovom živote a sťažuje jej to aj možnosť výberu budúceho zamestnania. Je potrebné porovnať a prihliadnuť na závažnosť poškodenia zdravia navrhovateľky a na rozsah jej obmedzenia. Navrhovateľka zastáva názor, že v danom prípade ide o výnimočný prípad, hodný osobitného zreteľa, kedy základné odškodnenie zvýšené o 20 % je neprimerané a navrhovateľka za primeranú výšku odškodnenia navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods.5 zákona č. 437/2004 Z.z. žiada zvýšenie na 50% t.j. o 30%. Pri stanovení základného bodového ohodnotenia 800 bodov, čo pri 50% navýšenia predstavuje 400 bodov krát 15,72,- eur , zvýšenie a navýšenia o 50% predstavuje sumu 6 288 ,- eur . Po odrátaní súdom 1.stupňa už 2 515,20,- eur , navýšenie o 30% predstavuje 3 722,80,- eur.

Čo do napadnutého výroku o trovách konania navrhovateľka uviedla , že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu. Ustanovenie § 150 O.s.p. , ktoré súd 1. stupňa použil pri rozhodovaní o uplatnenej náhrade škody za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia je nesprávne. Navrhovateľka, vtedy ešte maloletá, je študentkou gymnázia bez akéhokoľvek príjmu a odporca v 1.rade je školským zariadením, ktoré disponuje peňažnými prostriedkami pridelenými mu odporcom v druhom rade. Je preto nespravodlivé aby maloletá navrhovateľka mala znášať trovy konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s vzniknutou škodou pričom trovy konania predstavujú trovy právneho zastúpenia. Ak súd 1. stupňa vyhovel návrhu navrhovateľky a zaviazal odporcu v 1. rade zaplatiť titulom bolestného 2436,60,- s prísl., titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 12 576 ,- eur s prísl. a titulom navýšenia spoločenského uplatnenia o 20% sumou 2 515, 20,- eur s príslušenstvom, z hľadiska rozhodovania o trovách konania medzi navrhovateľkou a odporcom v prvom rade nie je v tomto prípade určujúce akú výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a bolestného navrhovateľka požadovala, ale akú výšku jej súd priznal. Rozhodujúce je, že výška náhrady závisela od úvahy súdu. So zreteľom na predmet konania najviac za stavu ak navrhovateľka bola maloletou, súd nemohol aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1. O.s.p. ,ale správne ma aplikovať ustanovenie § 142 ods. 3 O.s.p. preto navrhla rozsudok súdu 1.stupňa zmeniť, návrhu v prevyšujúcej časti čo do zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ešte o 30% vyhovieť a priznať jej trovy konania.

Proti rozsudku súdu 1.stupňa podal včas odvolanie aj odporca v 1.rade. Napadol 1.,2., a 5. výrok rozsudku (aj keď v petite nesprávne uvádza tretí výrok.

Odporca v prvom rade namietal, že rozsudok súdu 1.stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zároveň že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. V priebehu konania bolo vykonané znalecké dokazovanie, súd konštatuje značné rozdiely v lekárskech záveroch, čo do dôvodnosti a výšky náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Tento rozpor náležite neodstraňoval, ale sa v celom rozsahu priklonil k záverom ošetrojúceho lekára. V prípade, že v rámci hodnotenia znaleckého posudku mal súd pochybnosti vo vzťahu k znaleckým záverom, bolo jeho povinnosťou sa o odstránenie týchto pochybností pokúsiť doložením znalca. Súd nepožiadaval znalca o prípadné doplnenie znaleckého

dokazovania, resp. nekonfrontoval znalca so svojimi pochybnosťami. Odklon od odborných záverov zn. posudku v podstate bez ďalšieho odôvodnil iba poukazom na iný lekársky záver lekárskeho posudku, vyjadrenia ošetrojúceho lekára, vedomosťami súdu z úradnej činnosti, či aplikáciou logiky z pohľadu konajúceho 1.stupňového súdu. Takýto postup súdu odporuje zásadám hodnotenia dôkazov a viedol k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Odporca v prvom rade mal za to, že pri náležitom právnom posúdení veci nie je dôvodné ustálenie bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške stanovenej súdom. V posudzovanej veci nie je dôvod hodný osobitného zreteľa na zvýšenie náhrady bolestného a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že s úrazom a následným ošetrením, či poúrazovou liečbou nebola spojená bolesť v intenzite odôvodňujúcej ohodnotenie stanovene súdom vo svetle ustálenej rozhodovacej činnosti súdov v obdobných veciach. Taktiež vo vzťahu k ustáleniu výšky náhrady za sťaženie spoločenského hodnotenia, možno konštatovať nesprávnu aplikáciu na vec sa vzťahujúcej právnej úpravy a absenciu dôvodov pre priznanie náhrady v takejto výške. V konkrétnej veci nejde o vrcholového športovca a športové aktivity na ktoré poukazuje navrhovateľka možno hodnotiť ako bežný výkon pohybovej aktivity primerane veku navrhovateľky. Následné úvahy súdu, ktorými odôvodňoval ustálenie konkrétnej výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia možno považovať v kontexte vykonaných dôkazov relevantnou právnou úpravou za špekulácie a nepodložené hypotézy a v tomto kontexte považuje odporca v prvom rade rozsudok za nedôvodný a nepreskúmateľný. Navyiac v priebehu konania nebolo zistené porušenie zákonných povinností zo strany odporcu v 1.rade, preto odporca v 1.rade navrhol rozsudok napadnutej časti zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.

Proti rozsudku súdu 1.stupňa podal odvolanie vedľajší účastník na strane odporcov a to proti výrokom 1,2 a 8 rozsudku. Právne odôvodnil svoje odvolanie ustanovením § 205 ods.2 písmeno a),b),c),d) a f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.).

Vedľajší účastník na strane odporcov vytkol súdu 1.stupňa, že vo svojej podstate v plnom rozsahu poprel medicínske závery prijaté ustanoveným súdnym znalcom Y. Y. L. v jeho znaleckom posudku č. XX/XXXX i napriek tomu , že tento sa písomne vyjadroval k pripomienkam vneseným zo strany navrhovateľky a svoje znalecké závery náležite vysvetlil - potvrdil. Obrana v tomto smere, že ustanovený súdny znalec navrhovateľku osobne nevyšetрил nemôže byť dôvodom neobjektívnosti súdnoznaleckých záverov. Je na samotnom súdnom znalcovi na základe akých metód, či postupov spracuje znalecký posudok. Navyše znalecký posudok je dôkazom vyššej medicínskej právnej sily ako lekársky posudok. Sudca sa nemôže stavať do pozície lekára a vyvodzovať vlastné medicínske úsudky, čo z odôvodnenia rozsudku nepochybne vyznieva. Znalecký posudok bol dôkazom, ktorý jediný je nezávislý - nestranný od označených účastníkov súdneho konania, čo predurčuje jeho najväčšiu objektívnosť. Vo vzťahu k nároku titulom zvýšenia základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods.5 zákona č. 437/2004 Z.z. súd 1.stupňa vytýkal súdu, že vyčerpávajúco neskúmal, či je tento vôbec daný čo do právneho základu. Opomenul sa vysporiadať aj s predkladaným dôkazom „ Záznam o výsledku prešetrenia poisťnej udalosti č. XXXXXXXXXXXX“ čo celkovo viedlo k nesprávnemu a teda neobjektívnemu rozhodnutiu v danom smere. Preto navrhol aby napadnutej časti odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil súdu 1.stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca v 1. rade, uviedol, že navrhovateľka v odvolaní neuvádza nové právne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ňou navrhovanú zmenu rozsudku. K odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že tento správne poukázal na porušenie zásad hodnotenia dôkazov a na nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci súdom 1.stupňa, taktiež sa možno stotožniť s argumentáciou o neodôvodnenosti a nepreskúmateľnosti rozsudku súdu 1.stupňa ohľadom ustálenia konkrétnej výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, preto navrhol rozsudok v 2.,3. a 5. výroku zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods.1 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 23.6.2016 a zistil, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné iba čo do výroku o nepriznaní trov konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade a odvolania odporcu v 1.rade a vedľajšieho účastníka na strane odporcov v napadnutej časti nie sú dôvodné.

Ustanovenie § 205 ods.2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody, ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu 1.stupňa vo veci samej. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písmeno d) O.s.p. teda nesprávny skutkový záver súdu 1.stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa kritérií uvedených v ustanovení § 132 až 135 O.s.p. teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska.

Nesprávne právne posúdenie veci podľa ustanovenia §205 ods. 2 písmeno f) O.s.p. je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu práva sa považuje použitie iného právneho predpisu, než súd mal použiť alebo správna aplikácia právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

V prejedávanej veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu 1.stupňa okrem výroku o nepriznaní trov konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade vychádza zo správneho skutkového a právneho záveru a preto odvolanie navrhovateľky čo do zvýšenia spoločenského uplatnenia o ďalších 30 %, odporcu v prvom rade i vedľajšieho účastníka na strane odporcov nie je dôvodné.

Súd 1.stupňa účastníkmi konania produkované dôkazy na preukázanie ich skutkových tvrdení hodnotil v súlade s kritériami uvedenými v ustanovení § 132 a nasledujúcich O.s.p. a jeho hodnotenie a skutkový záver si osvojuje i odvolací súd.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v odvolacom konaní nemožno hodnotenie dôkazov súdom 1. stupňa preskúmať. Hodnotenie dôkazov totiž môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Základom hodnotiaceho postupu sudcu musia byť okrem ľudských a odborných skúseností aj pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorý vyžaduje, že v tom istom čase sa za tých istých podmienok, nemôže zároveň platiť tvrdenia jeho protiklad, zásadou vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé a zásadou dostatočného dôvodu, ktorý vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal.

Odvolací súd nemôže v tomto smere vyčítať súdu 1. stupňa žiadne pochybenia. Výsledok hodnotenia dôkazov súdom 1.stupňa zodpovedá pravidlám logického myslenia. Súd 1.stupňa vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania vyplynuli a neopomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo. Preto nie je možné polemizovať s jeho skutkovými závermi. Teda napríklad s tým, že jeden z dôkazov, teda znalecký posudok konfrontoval s iným dôkazom, teda závermi ošetrojúceho lekára pričom jednoznačne vysvetlil, že pri hodnotení rozdielov v lekárskejších záveroch vychádzal z vedomostí súdu, z úradnej činnosti ohľadom týchto zranení ako i zo skutočností, že znalec pribratý v konaní nevykonal vyšetrenie navrhovateľky. Vychádzal len z lekárskejších správ pričom v takomto prípade podľa názoru súdu je objektívnejším dôkazom dôkaz, ktorý zabezpečil lekár po vyšetrení pacienta. Súd 1.stupňa vysvetlil, že pokiaľ sa týka otázky zvýšenia bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na dvojnásobok, má za to, že je dôvodné toto zvýšiť. Nepochybne sa jedná o ťažké zranenie, ktoré v mladom veku vedie k degeneratívnym zmenám v tak dôležitom orgáne, akým je koleno ako základný pohybový orgán. Navrhovateľka sa nemôže venovať aktívne športu, tak ako to robila pred úrazom. Týmto spôsobom je výrazne obmedzená nakoľko športové vyžitie a aktívne trávenie voľného času je veľmi dôležitým pre kvalitu života, hlavne v mladom veku, teda vo veku, v ktorom sa nachádza navrhovateľka. Prognóza u navrhovateľky na základe výsluchu ošetrojúceho lekára nie je priaznivá. Nestabilita kolena je ťažká a zrejme bude nutný operačný výkon. Ani po vykonaní operačného výkonu nie je zdravé koleno opäť zdravým aj pri vykonaní plastík dochádza k degeneratívnym zmenám v kolennom kĺbe, ktoré môžu v budúcnosti spieť až k výmene kolenného kĺbu. Navrhovateľka je obmedzená aj vo výbere svojho budúceho povolania kedy určite nemôže vykonávať povolanie, ktoré si vyžaduje 100%-tnú fyzickú pripravenosť a vyšší fyzický výkon.

S týmito závermi súdu 1.stupňa odvolací súd súhlasí. Pričom k odvolacej námietke odporcu v 1.rade uvádza, že aj keď nejde o vrcholového športovca, športové aktivity možno skutočne hodnotiť ako bežný výkon pohybovej aktivity primerane veku navrhovateľky, súd 1. stupňa jasne vysvetlil, že navrhovateľka je výrazne obmedzená, nakoľko športové vyžitie a aktívne trávenie voľného času je veľmi dôležité pre kvalitu života hlavne v mladom veku v akom navrhovateľka bola v čase vzniku úrazu (14 rokov). Úvahy súdu, ktorými odôvodňoval ustálenie konkrétnej výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nepovažuje na rozdiel od odporcu v 1.rade za špekulatívne a nepodložené hypotézy a zároveň rozsudok v tejto časti zodpovedá pravidlám formálnej logiky, tak ako to vyššie špecifikoval odvolací súd.

Súd 1.stupňa správne rozhodol i čo to zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20% teda o sumu 2515,2,- eura. Dôvody, ktoré súd 1.stupňa uviedol, teda mladý vek v čase úrazu, obmedzenia v pohybovej športovej aktivite, nemožnosť plnohodnotného výberu budúceho povolania ako aj s tým spojených negatívnych vplyvov na maloletú navrhovateľku skutočne odôvodnil zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ale iba o 20% tak ako to odôvodnil súd 1.stupňa . Navrhovateľka sa skutočne z časti môže venovať športovým a kultúrnym aktivitám a preto nie je dôvod na priznanie maximálneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ako sa domnieva navrhovateľka a ako to namietala v svojom odvolaní. Navrhovateľka nie je obmedzená v oblasti súkromného či rodinného života a tento zásah do jej zdravia jej neprinesol ani nijaké následky v oblasti celkovej mobility, starostlivosti samu o seba tak , aby bola odkázaná na pomoc ďalšej osoby, tak ako to v dôvodoch uviedol súd 1.stupňa. Preto ani odvolanie navrhovateľky čo do zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ešte o ďalších 30% (3 772,80,- eur) nie je dôvodné.

Dôvodné je však odvolanie navrhovateľky čo do nepriznania trov konania. Navrhovateľka v čase podania návrhu bola maloletou študentkou gymnázia bez akéhokoľvek príjmu. Súd 1.stupňa zvolil postup podľa ustanovenia §150 ods. 1 O.s.p. pričom za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval skutočnosť, že odporca v 1.rade ako školské zariadenie neporušil žiadnu z povinností, ktoré mu ukladá školský zákon s tým, že spôsobený úraz možno pripočítať na úkor bežného rizika pri športe. Odporca v 1.rade je školským zariadením, ktoré disponuje peňažnými prostriedkami pridelenými zriaďovateľom.

Takýto záver odvolací súd i vzhľadom na odvolaciu námietku navrhovateľky nepovažuje za správny, v danom prípade bolo skutočne potrebné aplikovať ustanovenie § 142 ods. 3. O.s.p. a zohľadniť skutočnosť, že navrhovateľka bola v čase podania návrhu maloletou, až v priebehu odvolacieho konania dosiahla plnoletosť. Vzhľadom na túto skutočnosť, dôvody, ktoré uviedol súd 1.stupňa v dôvodoch svojho rozsudku vo vzťahu k trovám konania navrhovateľky a odporcu v 1.rade neobstoja.

Správne rozhodol súd 1.stupňa i čo do výroku o uložení povinnosti vedľajšieho účastníka nahradiť trovy štátu vo výške 163,72,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Prešov. Dôvody uvedené súdom 1.stupňa v zmysle ustanovenia § 148 ods.1 O.s.p. a odôvodnenie náhrady týchto trov štátu súdom 1.stupňa považuje odvolací súd za správne.

Preto odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 219 O.s.p potvrdil rozsudok súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti okrem výroku o zamietnutí návrhu voči odporcovi v 2.rade, nepriznaní trov konania odporcovi v 2.rade a vo výroku o trovách konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade navzájom ako vecne správny.

Zároveň postupom podľa ustanovenia §221 ods.1 písmeno f) a d) O.s.p. zrušil rozsudok vo výroku o nepriznaní trov konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade a postupom podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O.s.p v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu 1.stupňa vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu 1.stupňa bude znova rozhodnúť o trovách konania vo vzťahu navrhovateľky a odporcu v 1.rade. Súd 1. Stupňa zároveň rozhodne i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.) .

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že dňa 20.6.2016 bola odvolaciemu súdu predložené rozšírenie návrhu o náhradu škody na zdraví titulom bolestného pričom navrhovateľka podstúpila náročnú operáciu pretrhnutého predného skríženého väziva dňa 24.5.2016. Navrhovateľka predložila lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.6.2016 a navrhla aby odvolací súd pripustil (zmenu) rozšírenie návrhu o náhradu škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 95, § 216 ods.1 O.s.p. Odvolací súd ma za to, že ide o nový návrh na zaplatenie náhrady škody za bolesť vo výške 2737,30,-

eur. Preto o rozšírení návrhu nerozhodoval. Odvolací súd má za to, že tento návrh je potrebné zapísať ako samostatný návrh na náhradu škody. Tak ako to vyplýva z jeho obsahu.

Poučenie:

Pri tomto rozsudku odvolanie nie je prípustné.